

EKONOMİ RAPORU

Ekonomik Arařtırmalar Bölümü

Kasım 2020

Gündem – Tuğrul Belli	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler	6
Parasal Göstergeler	7

İSTİKRAR İÇİN İLK VE EN ÖNEMLİ ADIM PARA POLİTİKASININ NORMALİZASYONU

Son dönemde makro-ekonomik istikrarı bozan en önemli etken artan enflasyonist ortama karşın Ağustos ayına kadar reel faizlerin aşırı negatif seviyelerde sürdürülmesi ve kamu bankaları öncülüğünde anormal yüksek bir kredi ivmesi yaratılmasıydı. Bu da beklendiği gibi cari açığı artırırken enflasyonun da gerek kur, gerekse de iç talep kanalıyla daha da artmasına neden oldu. Yapılan en önemli hata kredi ivmesi sağlamak için faizlerin aşırı düşürülmesiydi. Halbuki, Türkiye’de kredi faizinin örneğin yüzde 10 veya 15 olması kredi talebini, özellikle ticari kredi talebini çok etkilemez. (Teknik tabiriyle faiz oranı esnekliğinin düşük olması). Daha etkili olan doğrudan bankaların değişik risk gruplarına kredi açma istekliliğidir (kredi erişimi). Bu durum zaten büyük ölçüde kamu bankaları vasıtasıyla aşıldı. (Yüksek faiz esnekliğinin tek örneği ise konut kredileri olabilir. Bu krediler uzun vadeli olduğu için, aylık bazda geri ödeme miktarları faiz düzeyine göre önemli farklılık gösterir.)

Doğal olarak bu zorlu konjonktürde özel bankalar kredi portföylerini genişletmekte çok istekli olmadılar. Ancak özel bankaları kredilere teşvik etmek için bankaların risklerini azaltıcı KGF benzeri mekanizmalar da kurulabilirdi. Bunun yerine Dünyada pek de benzeri görülmemiş bir uygulamayla ana görevi banka risklerini kontrol altında tutmak olan bir kurum tarafından bankaları kredi vermeye zorlayıcı (bir anlamda risklerini artırıcı) bir uygulamaya gidildi. Neyse ki, Aktif Rasyosu adı verilen bu uygulama ekonomi politikalarındaki normalleşme ile birlikte artık kaldırılma noktasına geldi.

MB Başkanı ve Maliye Bakanı değişikliği sonrasında Hükümetin makro-ekonomik istikrarı önceleyen söylemleri piyasalarda oldukça etkili oldu. Tabii ki, herkesin beklentisi bu söylemlerin eyleme dönüşmesiydi. Bunun ilk sınavı olan faiz artırım sürecinden MB başarıyla geçti. MB piyasanın istediği ve beklediği 475 baz puanlık artışı gerçekleştirmekle kalmadı, karar metninde de enflasyonda düşüş görülene kadar sıkı para politikasını sürdüreceğini de beyan etti. Aynı zamanda, fonlama faizini 1 haftalık repo faizine eşitleyerek kaç zamandır beklenen sadeleştirmeyi de gerçekleştirmiş oldu.

Bu aşamada anlaşılması gereken 2 önemli nokta var. Birincisi 475 baz puanlık artış kulağa yüksek gelse de, bir gün önce MB’nın ağırlıklı ortalama fonlama faizinin %14.80 olduğu, ve bundan böyle de bu faizi %15’te tutacağı için esasen çok az bir faiz artışı yapılarak piyasaların isteğinin karşılandığı gerçeği. İkinci nokta ise MB kısa vadeli faizleri artırarak orta ve uzun vadede enflasyonu düşürmek konusunda kararlı olduğunun işaretini vermekte. Bu da orta ve özellikle de uzun vadeli faizlerde düşüş anlamına geliyor. Grafikten de görüldüğü gibi, MB Başkanı değişikliği ve piyasa dostu söylemler sonrasında daha MB faiz kararı gelmeden 10-yıllık faizlerde hızlı ve önemli bir düşüş kaydedilmişti bile.

Öte yandan, kısa vadeli faizlerdeki artışlar ve uygulamaya konulan yeni COVID tedbirleri ister istemez ekonomik aktivitede bir miktar yavaşlamayı da beraberinde getirecektir. (Henüz rakamlara yansımaya da kredi hacmi artışında bir yavaşlama ve tüketici güveninde bir gerileme olacaktır.) Bu da içilmesi gereken acı ilaç. Ancak, özellikle MB’nın politika faizini reel olarak pozitif seviyelere çıkarması ellerinde bol likidite olan yabancı yatırımcıların Türkiye’ye yeniden girmesi için bir sebep oluşturacaktır. Faiz artışı öncesi ve sonrası yabancı analiz yorumları da bunu teyit etmekte. (Esasen sıcak para hareketlerine sıcak bakmayan biri olarak bugünkü konjonktürde bu türden yatırımlara kapımızı açmamız gerekliliğini de yadsıyamam doğrusu.) Aynı zamanda kur artışı beklentilerinin kırılmasıyla da DTH’lardan TL mevduatlarına doğru bir hareketlenme beklenebilir. Bu olası gelişmeler ilacın acı tadını bir miktar azaltabileceği gibi, etkinliğini de artıracaktır.

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Sene sonunda bütçenin tahminden daha iyi gelme ihtimali var

- Ekim ayında bütçe gelirlerinde %42 gibi çok yüksek oranlı bir artış söz konusu. Böylece giderlerdeki %22'li artışa rağmen Ekim ayı bütçe açığı geçen seneye göre %67 gerileyerek 4.9 milyar TL oldu.

- Öte yandan bu ay faiz harcamalarında %72 artış var. Borçlanma miktarı, faiz ve kurların artmasıyla ileriki aylarda da faiz harcamalarında yüksek oranlı artışlar göreceğiz.

- Gelirlerdeki artış kredilerdeki artışla birebir ilintili. Son 2 ayda kredi artışları çok yavaşlayacaksa da, yaratılmış olan ivme gelirlerdeki bu artışı devam ettirebilir. Bu nedenle sene sonu gerçekleşmesi YEP gerçekleşme tahmini olan 239 milyarın altında kalabilir. İlk 10 ayın kümülatif açığınının 146 milyar olduğunu dikkate alırsak son 2 ayda 100 milyara yakın bir açık çok da mümkün gözüküyor doğrusu. (Tabi, "nasıl olsa tahmini geçmiyoruz" diyerek son dakikada ek harcama ödenekleri çıkarılmazsa.)

- Bu ay takip etmekte olduğumuz vergi kalemlerinden en yüksek artış motorlu taşıtlarda. Montan olarak çok daha büyük olan dahilde alınan KDV'de ise artış oranı %120. Bu ve damga vergisindeki %115'lik artış

Ekim ayında iç talep ve satışların canlı kaldığını gösteriyor.

- Gümrük vergileri ve ithalde alınan

KDV'deki artış oranları ise 12 ay içerisindeki kur artışını dikkate aldığımızda normal gözüküyor.

- Hazinenin finansman programı da son 2 aya ilişkin yüksek bir bütçe açığının sinyallerini vermiyor doğrusu. Bu aylarda Hazine finansman açığını kasasından nette 30 milyar TL ile kapatmayı

planlamakta. Öte yandan, 17 Kasım itibarıyla Hazinenin sadece 12 milyar TL kadar nakiti kaldığını dikkate alırsak, planlanandan daha fazla borçlanmaya ve/veya döviz bozdurmaya mecbur kalabilir. İlki faizlerde yukarı yönlü bir baskı, ikincisi ise döviz rezervlerinde azalmaya sebep olacaktır.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ	2019 Ekim	2020 Ekim	Artış	2019 Oca-Ekim	2020 Oca-Ekim	Artış
Harcamalar	80.278.888	97.658.194	21,6%	819.904.963	967.670.957	18,0%
1-Faiz Harıç Harcama	73.454.622	85.900.653	16,9%	731.593.156	848.089.562	15,9%
Personel Giderleri	21.781.324	24.344.970	11,8%	210.659.973	244.792.698	16,2%
Sosyal Gov.Kur. Devlet Primi	3.648.200	3.982.193	9,2%	35.843.216	40.291.977	12,4%
Mal ve Hizmet Alımları	8.938.305	8.555.017	-4,3%	59.682.934	63.570.914	6,5%
Carl Transferler	30.371.394	38.088.514	25,4%	336.452.739	411.346.674	22,3%
Sermaye Giderleri	6.253.945	7.528.540	20,4%	57.021.286	58.915.459	3,3%
Sermaye Transferleri	982.563	1.269.325	29,2%	12.230.033	6.775.194	-44,6%
Borç Verme	1.478.891	2.132.094	44,2%	19.702.975	22.396.646	13,7%
2-Faiz Harcamaları	6.824.266	11.757.541	72,3%	88.311.807	119.581.395	35,4%
Gelirler	65.382.789	92.766.485	41,9%	719.190.496	822.188.246	14,3%
1-Genel Bütçe Gelirleri	62.841.874	90.448.620	43,9%	696.777.668	799.643.604	14,8%
Vergi Gelirleri	54.586.149	76.615.274	40,4%	539.878.652	655.344.715	21,4%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.299.385	1.206.518	-7,1%	90.979.879	57.001.828	-37,3%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	855.215	790.463	-7,6%	8.828.148	9.370.056	6,1%
Faizler, Paylar ve Cezalar	5.814.407	11.430.070	96,6%	50.967.861	71.139.896	39,6%
Sermaye Gelirleri	181.865	313.514	72,4%	4.810.145	5.806.400	20,7%
Alacaklardan Tahsilat	104.853	92.781	-11,5%	1.312.983	980.709	-25,3%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	2.173.274	1.875.717	-13,7%	16.691.809	15.845.645	-5,1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	367.641	442.148	20,3%	5.721.019	6.698.997	17,1%
Bütçe Dengesi	-14.896.099	-4.891.709	-67,2%	-100.714.467	-145.482.711	44,5%
Faiz Dışı Denge	-8.071.833	6.865.832	-185,1%	-12.402.660	-25.501.316	108,8%

SEÇİLMİŞ VERGİLER	oca	şub	mar	nis	may	haz	tem	ağu	eyl	eki
Gelir Vergisi	18,4%	6,4%	-16,6%	-15,0%	-28,4%	-22,9%	-0,9%	5,3%	-4,3%	3,4%
Kurumlar Vergisi	-51,9%	40,7%	-33,1%	-54,7%	41,7%	1195,3%	-22,8%	62,5%	-41,7%	-51,7%
Dahilde Alınan KDV	16,1%	20,4%	-397,6%	117,2%	-42,8%	-75,0%	52,1%	56,6%	33,6%	120,2%
Petrol ve Doğalgaz	2,8%	14,3%	13,2%	-4,4%	15,1%	9,9%	9,7%	33,5%	11,7%	18,7%
Motorlu Taşıtlar	126,8%	232,5%	124,8%	54,8%	77,9%	264,6%	712,2%	370,5%	320,5%	287,5%
Dayanıklı Tük. Malları	130,4%	58,6%	38,7%	70,5%	34,3%	384,8%	226,1%	172,1%	108,6%	62,5%
BSMV	20,3%	24,7%	24,4%	-2,2%	3,7%	-9,1%	-0,8%	34,8%	103,7%	25,1%
Gümrük Vergileri	43,3%	50,9%	43,5%	-5,5%	-14,4%	169,8%	42,6%	78,6%	62,9%	53,9%
İthalde Alınan KDV	29,6%	18,6%	-7,5%	-24,8%	-30,9%	95,8%	23,1%	38,2%	57,1%	40,4%
Damga Vergisi	118,7%	116,4%	108,1%	84,9%	82,7%	107,4%	118,3%	123,7%	121,4%	115,6%
Harçlar	43,4%	73,2%	20,5%	-54,9%	-50,7%	119,7%	96,6%	70,4%	34,5%	16,9%

HAZİNE FİNANSMAN PROGRAMI			
(Milyar ₺)	Kasım 2020	Aralık 2020(*)	Ocak 2021(*)
Ödemeler	33.3	18.6	38.0
İç Borç Servisi	29.2	12.4	36.1
Anapara	23.2	9.4	17.1
Faiz	6.0	3.0	19.0
Dış Borç Servisi	4.1	6.2	1.9
Anapara	1.4	5.1	0.4
Faiz	2.7	1.1	1.5
Finansman	33.3	18.6	38.0
Borçlanma Dışı Kaynaklar ⁽²⁾⁽³⁾	23.3	8.6	-2.0
Borçlanma	10.0	10.0	40.0
Dış Borçlanma ⁽³⁾	0.0	0.0	0.0
İç Borçlanma	10.0	10.0	40.0
Piyasadan İhale Yoluyla İç Borçlanma	8.3	8.5	35.2
Kira Sertifikası ⁽⁴⁾	0.0	0.0	0.0
Kamuya Satışlar	1.7	1.5	4.8

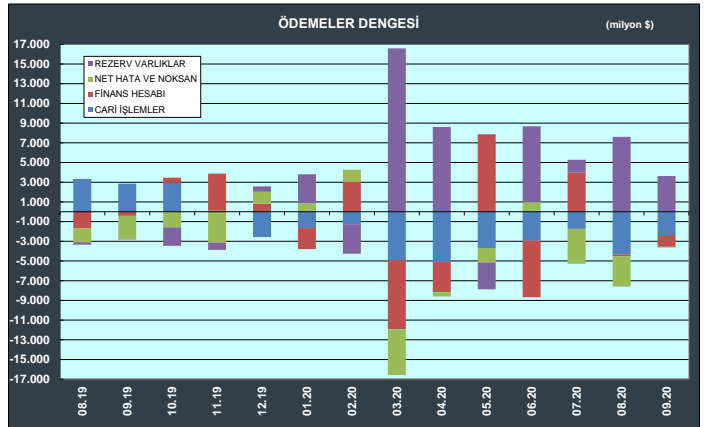
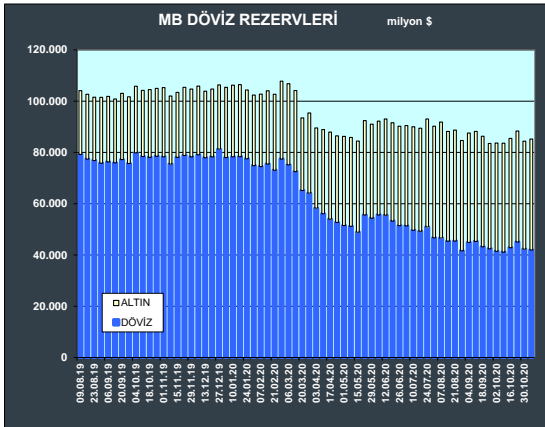
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

Kurdaki artışa rağmen dış ticaret henüz dengelenmedi

- Maalesef TL'nin bu kadar zayıflamasına karşın hâlâ ithalat artış hızımız ihracatın üzerinde. Ekimde ithalat %7.3 artarken ihracat %5.2 artmış. Böylece de ilk 10 ay sonunda dış ticaret açığımız %63 artışla 40.2 milyar dolara ulaşmış durumda.
- Önceki aylarda altın ithalatının da rakamlar üzerinde önemli bir etkisi olmuştu. Ancak bu ay böyle bir durum söz konusu değil. Öte yandan ilk 10 aya baktığımızda, altın ithalatı 20.9 milyar dolarla geçen senenin aynı döneminin %108 üzerinde.
- Enerji ithalatındaki azalma ise devam etmekte. Bu ay petrol-akaryakıt ithalatımız %33 düşüşle 2.1 milyar dolar olarak gerçekleşmiş.
- Sektörlere baktığımızda ihracatta mücevher ön plana çıkıyor. Bu ay %161 artışla 693 milyon dolar mücevher ihracatı yapmışız. Hazır giyimde de %20'lik bir artış söz konusu.
- Eylülde cari denge 2.4 milyar dolar açık verdi. İlk 9 aydaki açık ise 27.5 milyar dolar oldu. Bu açığı ve finans ve net hata hesaplarından çıkışları karşılamak için MB sene başından beri \$ 42.6 milyar dolar döviz rezervi harcadı.
- 9 Ekim – 6 Kasım arasında yabancı yatırımcılar nete hisse senetlerinde 179 milyon dolar, DİBS'lerde ise 56 milyon dolar satış gerçekleştirdi. Sene başından beri ise hisselerde 5.8 milyar, tahvillerde ise 7.6 milyar dolarlık satış söz konusu.

Dış Ticaret	Ekim			Ocak-Ekim		
	2019	2020	Değişim (%)	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	15.638	16.447	5,17	141.352	128.395	-9,17
İthalat	17.471	18.745	7,29	165.949	168.553	1,57
Dış Ticaret Hacmi	33.109	35.191	6,29	307.301	296.948	-3,37
Dış Ticaret Dengesi	-1.833	-2.298	25,37	-24.597	-40.158	63,26
İhr./ İth. Karşılama Oranı (%)	89,5	87,7		85,2	76,2	

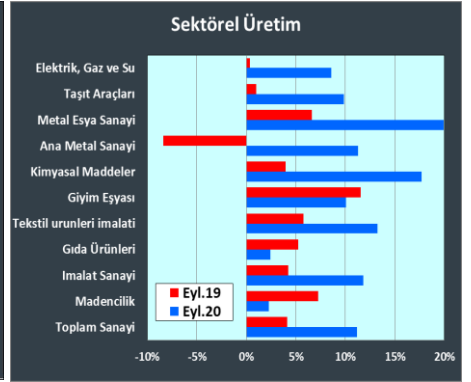
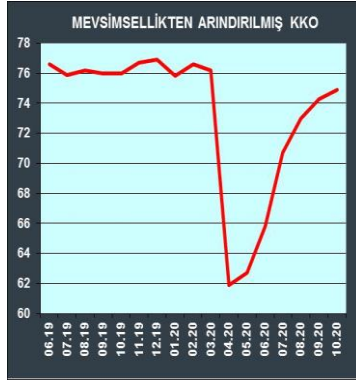
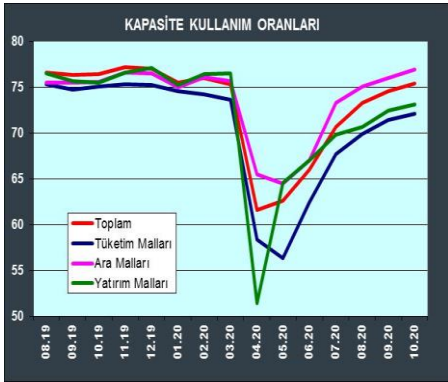
İHRACAT	1 - 31 EKİM			
	2019	2020	Değişim ('20/'19)	Pay(20) (%)
SEKTÖRLER				
I. TARIM	2.421.055	2.342.908	-3,2	13,5
II. SANAYİ	12.381.757	13.323.964	7,6	76,9
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.107.184	1.188.795	7,4	6,9
Tekstil ve Hammaddeleri	704.819	770.298	9,3	4,4
Deri ve Deri Mamulleri	147.933	131.165	-11,3	0,8
Halı	254.432	287.333	12,9	1,7
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.936.801	1.725.231	-10,9	10,0
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.936.801	1.725.231	-10,9	10,0
C. SANAYİ MAMULLERİ	9.337.772	10.409.938	11,5	60,1
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.552.767	1.857.564	19,6	10,7
Otomotiv Endüstrisi	2.812.512	2.915.981	3,7	16,8
Gemi ve Yat	42.330	41.767	-1,3	0,2
Elektrik Elektronik	1.070.552	1.128.750	5,4	6,5
Makine ve Aksamları	709.054	737.114	4,0	4,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	719.065	802.275	11,6	4,6
Çelik	1.168.915	1.117.663	-4,4	6,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	294.721	357.131	21,2	2,1
Mücevher	265.495	692.775	160,9	4,0
Savunma ve Havaçılık Sanayii	258.091	287.973	11,6	1,7
İklimlendirme Sanayii	436.838	460.514	5,4	2,7
Diğer Sanayi Ürünleri	7.431	10.430	40,4	0,1
III. MADENCİLİK	370.443	394.408	6,5	2,3
Madencilik Ürünleri	370.443	394.408	6,5	2,3
T O P L A M (TİM*)	15.173.256	16.061.280	5,9	92,7

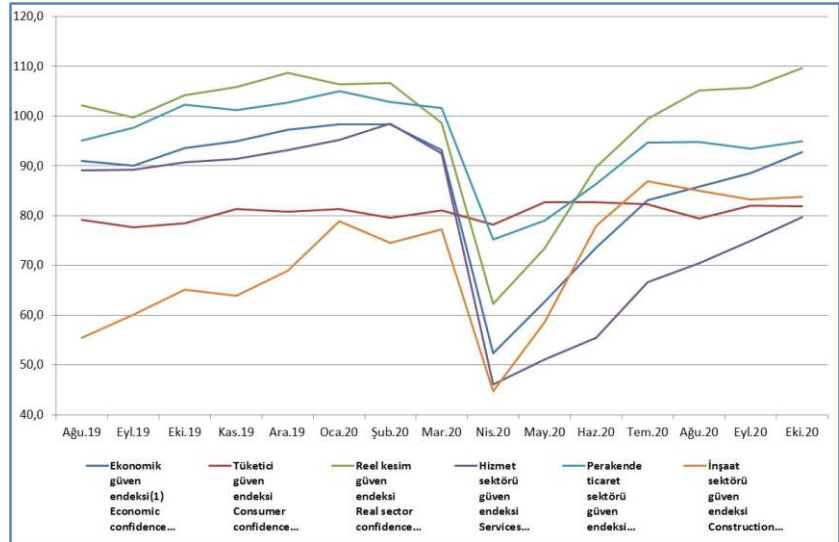
ÜRETİM ve BÜYÜME

3. Çeyrekte %7, son çeyrekte %2-3 civarında bir büyüme gelebilir

- 2020 yılı Eylül ayında sanayi üretimi yıllık %8.1 arttı. Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %0.4, imalat sanayi sektörü endeksi %8.5 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %8.6 arttı.
- Eylül sanayi üretimi rakamları ile birlikte 3.çeyrek sanayi büyümesi de belli oldu. Buna göre takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi 3. çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %7.7 arttı. Bir önceki çeyreğe göre mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi ise %30.3 arttı.
- Bir önceki çeyreğe göre yüksek oranlı bir artış söz konusu. Bu da bu çeyrekte korona tedbirlerinin gevşetilmesi ve kredi büyümesinde yaratılan yüksek oranlı ivmelenmenin doğal bir sonucu.
- Büyümeyle ilgili takip ettiğimiz diğer bir veri olan elektrik tüketimi 3. çeyrekte geçen senenin aynı dönemine göre % 3.7 artmış bulunuyor. (2. çeyrekte elektrik tüketimi daralması %15, GSYH azalması ise %9.9 olmuştu). Tüm bu veriler 3. çeyrekte %7 civarında bir büyüme işaret etmekte.

- Son çeyrekte ise Avrupa'da yürürlüğe giren ağır korona tedbirleri bizi de oldukça etkileyecektir. Kasım ayında tüketici güveninin önceki aya göre %2.2 azalması ve faiz oranlarındaki artışlar iç talebi de geri çekmekte. Geçen sene son çeyrekte %6.4 büyümüş olmamız da bir baz etkisi yaratmakta. Sonuç olarak 2020 4. Çeyrekte %2-3 civarında bir büyüme görebiliriz.
- Eylül'de 52,8 olarak ölçülen PMI, Ekim'de 53,9'a yükseldi ve sektörün performansında güçlü bir iyileşmeye işaret etti. Koronavirüs salgınından kaynaklı daralmanın ardından Türk imalat sektörü böylece üst üste beş ay büyüme gerçekleştirdi. Yeni siparişlerde artış trendi beş ayı geride bırakırken imalatçılar müşteri talebinin iyileşmeye devam ettiğini belirtti. Yeni ihracat siparişlerinde de artış kaydedildi.

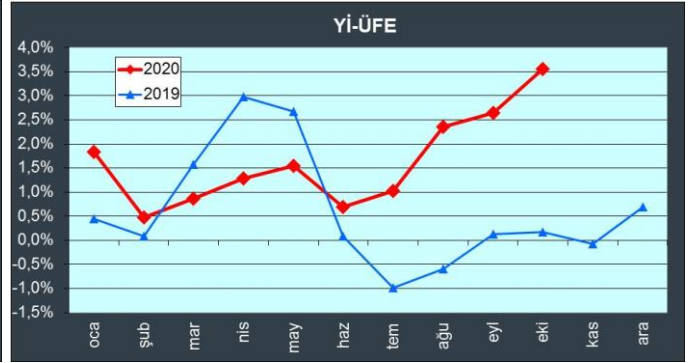
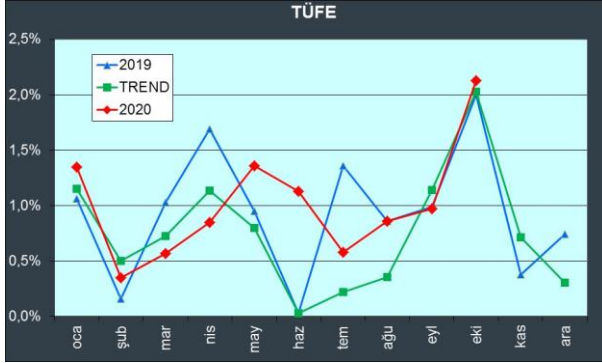

ENFLASYON

Son 2 ayda manşet enflasyonda bir miktar artış sürpriz olmaz

- Ekimde TÜFE %2,13, Yİ-ÜFE ise %3,55 arttı. Böylece 12 aylık enflasyon TÜFE’de %11,89, Yİ-ÜFE’de ise %18,20 oldu. Bu ay ana harcama gruplarına göre enflasyona en çok etkiyi %0,69 ile gıda ve %0,47 ile giyim yaptı.

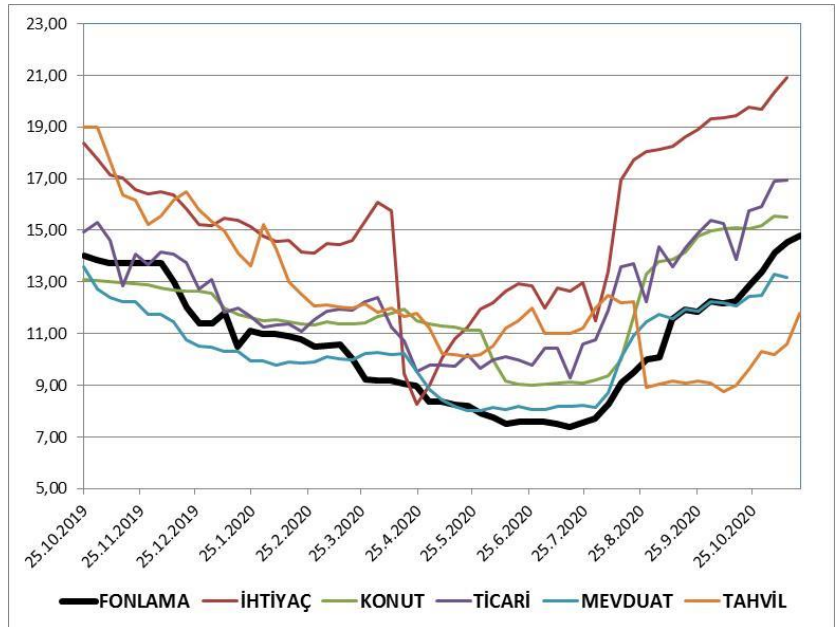

- Son 2 ayda TÜFE’nin trendin oldukça üzerinde artması beklenebilir. Her ne kadar kurlardaki artış son MB kararı ile geriye çekilmiş olsa da kurlar 23 Ekim – 6 Kasım arasında aşırı yüksek (overshoot) seyretti. Ayrıca son dönemde yi-ÜFE’deki keskin artışlara henüz TÜFE’nin eşlik etmemiş olduğu da gözlemleniyor. Şöyle ki, Temmuzda 8.3 olan üretici fiyat artışı Ekim’de 18.2’ye yükselmiş bulunuyor. Buna karşılık Temmuzda 11.7 olan TÜFE Ekim’de sadece 11.9 oldu. Üretici enflasyonundaki 10 puanlık artış henüz TÜFE’ye hiç yansımada.

FAİZLER

Zamanında 200 baz puan artırmamak 475 baz puan artışa yol açtı

- MB’nın Ekim ayında hangi mantıkla piyasada herkesin beklediği 200 baz puanlık artışı yapmadığını anlamak mümkün değil. Doğal olarak sonrasında piyasa bu karara sert bir tepki vererek dolar kurunu 8.50’ye taşıdı.
- MB Başkanı’nın görevden alınması ile sonuçlanan bu fiyaskonun ardından yeni guvernör Naci Ağbal ile akıllı selim ağır basmış görünüyor. Ağbal piyasanın beklediği 475 baz puan artışı ve de politika faizini 1 haftalık repo faizine eşitleyen sadeleştirme gerçekleştirecek kurlar üzerindeki baskıyı dindirmiş bulunuyor. Ancak, enflasyonun bir süre daha yükselebileceği ve bu süre içerisinde bir miktar daha faiz artışı gerekebileceğini de unutmamak gerekiyor. Öyle bir durumda MB’nın elinin titrememesi gerekiyor.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER (milyon YTL)	1 13.11.2020	2 11.9.2020	3 27.12.2019	4 1/2	5 1/3
Dolaşımdaki Para	191.803	205.920	145.007	-6,9%	32,3%
Vadesiz TL Mevduatlar	318.165	340.922	245.924	-6,7%	29,4%
Vadesiz YP Mevduatlar	735.183	669.758	321.902	9,8%	128,4%
M1	1.245.151	1.216.600	712.833	2,3%	74,7%
Vadeli TL Mevduatlar	1.067.970	1.072.438	927.293	-0,4%	15,2%
Vadeli YP Mevduatlar	1.013.656	950.326	817.417	6,7%	24,0%
M2	3.326.776	3.239.364	2.457.543	2,7%	35,4%
Repo	25.786	13.919	29.544	85,3%	-12,7%
B Tipi Likit Fonlar	29.113	30.761	40.302	-5,4%	-27,8%
İhraç Edilen Menkul Değerler	49.808	59.739	47.806	-16,6%	4,2%
M3	3.431.482	3.343.783	2.575.195	2,6%	33,3%
Dolarizasyon (YP Mev/Top.Mev)	55,8%	53,4%	49,3%	4,5%	13,2%
Toplam TL Krediler	2.327.809	2.270.834	1.642.689	2,5%	41,7%
Bireysel TL Krediler	868.455	840.270	617.803	3,4%	40,6%
Ticari TL Krediler	1.459.354	1.430.564	1.024.886	2,0%	42,4%

EKONOMİK VERİLER

	Yİ-ÜFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)	DOLAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2007	5,9	8,4	4,7	170.048	107.184	OCAK	2,4219	2,9662	3,7942	3,7608	5,2876	5,9833
2008	8,1	10,1	0,7	201.800	132.000	ŞUBAT	2,5123	2,9665	3,6143	3,8065	5,3273	6,2371
2009	5,9	6,5	-4,8	140.775	102.165	MART	2,6181	2,8300	3,6427	3,9560	5,6386	6,6596
2010	8,9	6,4	9,2	185.493	113.930	NİSAN	2,6607	2,8064	3,5568	4,0472	5,9671	6,9845
2011	13,3	10,5	8,8	240.842	134.907	MAYIS	2,6635	2,9613	3,5398	4,4889	5,8718	6,8260
2012	2,7	6,2	2,2	236.544	152.537	HAZİRAN	2,6898	2,8900	3,5232	4,6166	5,7654	6,8555
2013	7,0	7,4	4,0	251.651	151.869	TEMMUZ	2,7889	3,0180	3,5290	4,4938	5,5326	6,9497
2014	6,4	8,2	2,9	242.200	157.800	AĞUSTOS	2,9231	2,9597	3,4472	6,4178	5,8245	7,3393
2015	5,7	8,8	4,0	207.234	143.839	EYLÜL	3,0306	3,0058	3,5784	6,0010	5,6539	8,3232
2016	9,9	8,5	2,9	198.602	142.606	EKİM	2,9202	3,1080	3,7768	5,5303	5,7186	
2017	15,5	11,9	7,4	234.000	157.000	KASIM	2,9161	3,4236	3,9461	5,1742	5,7507	
2018	33,6	20,3	2,6	223.082	168.088	ARALIK	2,9233	3,5255	3,7787	5,2985	5,9507	
2019	7,4	11,8	1,0	203.000	172.000							
2020 (t)	18,0	12,5	0,5	190.000	160.000							
YATIRIMLARIN GETİRİLERİ						EURO	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	DOLAR	EURO	BİST	MEVDUAT		OCAK	2,7446	3,2350	4,0632	4,6812	6,0447	6,5983
EYLÜL 2019	-2,9%	-4,2%	8,6%	1,2%	ŞUBAT	2,8198	3,2364	3,8291	4,6523	6,0685	6,8716	
EKİM 2019	1,1%	3,3%	-6,3%	1,2%	MART	2,8125	3,2148	3,8921	4,8761	6,3302	7,2107	
KASIM 2019	0,6%	-0,8%	5,6%	1,0%	NİSAN	2,9763	3,1966	3,8814	4,9005	6,6851	7,5963	
ARALIK 2019	3,5%	5,5%	10,0%	0,9%	MAYIS	2,9199	3,2965	3,9629	5,2525	6,5438	7,5907	
OCAK 2020	0,5%	-1,1%	4,1%	0,8%	HAZİRAN	3,0036	3,2135	4,0198	5,3406	6,5625	7,6858	
ŞUBAT 2020	4,2%	4,1%	-11,0%	0,8%	TEMMUZ	3,0561	3,3506	4,1399	5,7137	6,1684	8,1628	
MART 2020	6,8%	4,9%	-15,4%	0,7%	AĞUSTOS	3,2775	3,2970	4,1504	7,4869	6,4523	8,7441	
NİSAN 2020	4,9%	5,3%	12,8%	0,7%	EYLÜL	3,4002	3,3608	4,2099	6,9631	6,1783	9,7160	
MAYIS 2020	-2,3%	-0,1%	4,4%	0,6%	EKİM	3,2125	3,4055	4,3927	6,2847	6,3830		
HAZİRAN 2020	0,4%	1,3%	10,4%	0,6%	KASIM	3,0850	3,6430	4,6747	5,8843	6,3289		
TEMMUZ 2020	1,4%	6,2%	-3,3%	0,6%	ARALIK	3,1896	3,7176	4,5237	6,0354	6,6741		
AĞUSTOS 2020	5,6%	7,1%	-4,3%	0,8%								
EYLÜL 2020	13,4%	11,1%	3,1%	0,8%	BİST	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
SON 12 AY	47,2%	57,3%	5,9%	9,9%	OCAK	889,5	734,8	863,0	1.195,3	1.040,7	1.191,4	
					ŞUBAT	841,5	758,1	874,8	1.189,5	1.045,3	1.059,9	
					MART	808,5	832,7	889,5	1.149,3	937,8	896,4	
					NİSAN	839,5	853,3	944,2	1.042,8	954,2	1.011,1	
					MAYIS	829,8	778,0	975,4	1.006,5	905,9	1.055,2	
					HAZİRAN	822,5	768,2	1.004,4	899,2	964,9	1.165,2	
					TEMMUZ	799,1	754,1	1.075,3	969,5	1.020,8	1.126,9	
					AĞUSTOS	752,1	759,7	1.100,1	927,2	967,2	1.078,6	
					EYLÜL	742,1	764,9	1.029,1	999,6	1.050,3	1.112,4	
					EKİM	794,1	785,4	1.101,4	902,0	984,7		
					KASIM	752,3	740,0	1.039,8	954,2	1.039,8		
					ARALIK	717,3	781,4	1.150,2	912,7	1.144,2		

MÜDÜR	ADRES	TEL NO	
İstanbul	Murat Aktuvar	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 268 04 30
Finansal Kurumlar / İst.	Hasan Hüseyin Maraş (vkl)	Esentepe Mah., Ali Kaya Sok., Polat Plaza A Blok	(212) 373 73 09
Merkez / İst.	Tijen Uğur	Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
Bakırköy / İst.	Arzu Gündüz	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Çiftelhz./ İst.	Hülya Turutoğlu (vkl)	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Moda / İst.	Şule Çetinkaya (vkl)	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Ankara	Ulaş Coşkun	Uğur Mumcu Cad.No:42/A,Gaziosmanpaşa,Çankaya	(312) 431 11 80
İzmir	Turan Gürbüz	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI : 0 (212) 373 73 73
TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
London Branch	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Relationship Banking	Sibel Uzun Ay	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44 207) 403 5656
Harringay	Melek Varol	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmer's Green	Mustafa Derwish	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez	Ceyda Yıldırım	92, Gime Cad.	(392)600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Lerzan Hazerli Yücel	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392)227 85 17
Lefkoşa/Kaymaklı	Mehmet Turgan	Kemal Aşık Caddesi No:66, K.Kaymaklı	(392)227 73 80
Lefkoşa/Çarşı	Nadir Kenanoğlu	Uray Sok. Belediye Pazarı yanı	(392)229 11 67
Lefkoşa/Yenikent	Esra Ayalp	Belediye Bulvarı Akview Apt No:93D, Gönyeli	(392)223 38 53
Lefkoşa/Gönyeli	Işıl Göksoylu	Atatürk Cad., No:104 Gönyeli	(392)223 17 68
Gazimağusa	Reşat Gündoğdu	24, Limanyolu	(392)366 53 27
Girne/Girne	Emine Tomruk	Ramadan Cemil Meydanı No:1	(392)815 21 01
Girne/Karakum	Devrim Kaki	Hz. Ömer Cad. Ozanköy Kavşağı Ozanköy	(392)815 47 13
Girne/Alsancak	Dergül Çalican Mollaoğlu	206 Karaoğlanoğlu Cad. Engindereli Dükkanları No.6-7	(392)821 33 98
Güzelyurt	Şebnem Atalar	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. No.3-4	(392)714 21 98
Gemi Konağı	Şenol Çatak	Ecevit Cad., No:42	(392)727 78 58

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com